

2008-03-12 Dnr RA 04-2008/1089

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Remissmöte om förslag till riksdagen om utkast till rådsbeslut om brottsbekämpande myndigheters och Europols tillgång till informationssystemet för viseringar (VIS)**
Ju2008/1931/PO

Rikssarkivet begränsar sitt yttrande till frågor om bevarande och gallring.

Ett förslag till ny lag om behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet (Ds 2007:43) har nyligen varit på remiss. Det är önskvärt att de ändringar som behövs för detta ärende kan infogas i förslaget och att lagen snarast införs. Den långdragna lagstiftningsprocessen med upprepade förlängningar av övergångsbestämmelser har en negativ inverkan på möjligheterna till öppenhet och insyn och hindrar en rationell informationshantering.

I utkastet till rådsbeslut finns artiklar om att uppgifter inte får bevaras längre än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet, korrigerering av felaktiga uppgifter och radering av uppgifter när de inte längre behövs. Regeringen avser att senare återkomma med förslag till lagstiftning som behövs i denna del. Rikssarkivet förutsätter att verket lämnas tillfälle att framföra synpunkter.

Reglerna om gallring redovisas i avsnitt 5.4. Där hänvisas till polisdatlagen som innehåller bestämmelser om gallring. Det nämns dock inte att lagen för flera register innehåller en möjlighet för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om bevarande för historiska, statistiska och vetenskapliga ändamål. Även det förslag till ny lag som nu varit på remiss innehåller motsvarande möjlighet. Också i arkivlagen finns en möjlighet för regeringen att ge Rikssarkivet mandat att besluta om gallring. Utgångspunkten för Rikssarkivets föreskrifter om gallring är att allmänna handlingar ska bevaras så att de tillgodoser rätten att ta del av allmänna handlingar, rättsskipningens, förvaltningens och forskningens behov. Även efter gallringen ska dessa syften tillgodoses.

I utkastet till rådsbeslut finns regler som när de genomförs kommer att betydligt öka möjligheterna för polis- och underrättelsesamarbetet inom EU. Det är väsentligt att en verksamhet som får stor inverkan i enskildas liv utformas rättssäkert. Att enskilda och

allmänheten har insyn i verksamheten har särskild betydelse. Att åberopa integritetsaspekter och snabbt gallra alla uppgifter är fel väg att gå. Riksarkivet uttalar sig inte i frågan om fotografier och fingeravtryck bör registreras och lämnas ut via VIS. Om man bestämmer sig för att registrera och lämna ut fotografier och fingeravtryck enligt förslaget är det enligt verkets uppfattning en förutsättning för rättssäkerheten att uppgifter om detta bevaras. Således bör man bevara att uppgifterna har registrerats och till vem de har lämnats ut. Den enskilde bör i vart fall i efterhand ha möjlighet till insyn i hur myndigheterna har behandlat uppgifter om honom.

Beslutande i detta ärende har varit ställföreträdande riksarkivarien Leif Gidlöf. Närvarande vid den slutliga handläggningen har också varit förste arkivarie Ian Fallenius och verksjurist Ulla Ahlqvist, föredragande.

Leif Gidlöf

Ulla Ahlqvist